

Vergaderjaar 2008–2009

31 116

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering tot verbetering van de regeling van de positie van de deskundige in het strafproces (Wet deskundige in strafzaken)

D

NADER VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 7 oktober 2008

De memorie van antwoord heeft de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende nadere opmerkingen en het stellen van de volgende nadere vragen.

Inleiding

De leden van de **CDA**-fractie danken de minister voor de beantwoording van de vragen die zij in het voorlopig verslag stelden. Graag stellen zij hier nog enkele nadere vragen.

De leden van de **VVD**-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de memorie van antwoord. Zij hebben nog enkele vragen.

De leden van de **PvdA**-fractie danken de minister voor de uitvoerige beantwoording van de diverse vragen. Zij hadden in dit stadium nog twee vervolgvragen.

Biedt het beoogde nieuwe systeem wel garanties voor kwaliteit?

De leden van de PvdA-fractie zijn enigszins teleurgesteld door het antwoord op hun vraag over de brief van prof Wagenaar c.s. De stellingname in deze brief raakt, naar het deze leden voorkomt, aan het hart van het onderhavige wetsvoorstel, namelijk de vraag of het bestaande en straks of het beoogde systeem van aanwijzing van deskundigen robuust is en voldoende garanties biedt voor kwaliteit. Die vraag is temeer relevant nu het hier aan de orde zijnde wetsvoorstel mede een reactie is op pijnlijke fouten die onder het regime van het huidige wetsvoorstel hebben plaatsgehad. Deelt de minister dit? Zo ja, waarom is het dan prematuur om ter gelegenheid van de behandeling van het wetsvoorstel dat het bestaande door een nieuw systeem moet vervangen in te gaan op signalen, van wie ook afkomstig, dat het bestaande stelsel tekortschiet en dat het beoogde nieuwe systeem de problemen niet zal verhelpen?

Wat vindt de minister van de stelling van Wagenaar c.s. dat rechters bij de aanwijzing van te raadplegen deskundigen vaak niet bij de juiste specialist terecht komen? Acht hij deze vrees met name onder het beoogde systeem onterecht? Acht hij het in de brief geschetste risico van een register dat

¹ Samenstelling:

Leden: Holdijk (SGP), Dölle (CDA), Tan (PvdA), Van de Beeten (CDA), voorzitter, Broekers-Knol (VVD), De Graaf (VVD), Kneppers-Heynert (VVD), Kox (SP), Westerveld (PvdA), vice-voorzitter, Russell (CDA), Engels (D66), Franken (CDA), Peters (SP), Quik-Schuijt (SP), Haubrich-Gooskens (PvdA), Ten Horn (SP), Janse de Jonge (CDA), Koffeman (PvdD), Böhler (GL), Van Bijsterveld (CDA), Strik (GL), Lagerwerf-Vergunst (CU), Rehwinkel (PvdA), Duthler (VVD) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

gevuld is met qua expertise te oppervlakkige deskundigen niet aanwezig?
Kan hij zijn antwoord toelichten?

Beëdiging deskundigen

In een nog te publiceren artikel in *Delikt en Delinkwent* met als titel «*De Deskundige en de waarheid. Een nadere beschouwing over enkele aspecten van de toekomstige wet Deskundigen in strafzaken*» schrijven de auteurs van het artikel, M.J. Dubelaar en J.F. Nijboer, dat voor zover zij kunnen overzien er nog niet aan gedacht is of de deskundige bij de registratie in het Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen moet worden beëdigd. De toelating door een onafhankelijk college als deskundige in het Register houdt namelijk nog geen beëdiging in. Dit speelt vooral bij het uitbrengen van een schriftelijk verslag, zo schrijven de auteurs. In de huidige regeling wordt voor verslagen van vaste gerechtelijke deskundigen geen nadere eed gevorderd, omdat dezen reeds door het Hof zijn beëdigd (art. 228 lid 2 Sv.). De consequentie van het feit dat de geregistreerde deskundige niet bij registratie wordt beëdigd, leidt ertoe dat de geregistreerde deskundige schriftelijk verslag uitbrengt zonder dat hij beëdigd is, terwijl de geregistreerde deskundige die op zitting een verslag uitbrengt telkens wel wordt beëdigd. De leden van de **VVD**-fractie vernemen graag van de minister of het juist is hetgeen Dubelaar en Nijboer stellen en indien dit het geval is, of de minister bereid is in een en ander eenvoudig te voorzien door de bij AMvB neergelegde aanwijzingsprocedure te doen afsluiten met een beëdiging door de rechter, zoals Dubelaar en Nijboer in het artikel suggereren.

Verzoek om tegenonderzoek

De beantwoording van de vraag ten aanzien van artikel 150a lid 3 riep bij de leden van de **PvdA**-fractie eveneens een vervolgvraag op. Het argument van de minister dat er ook andere belangen zijn bij een voorspoedig verlopende rechtsgang dan die van de verdediging snijdt hout. Hun vraag was evenwel gericht op het feit dat de tekst van de wet zoals die thans voorligt suggereert dat een verzoek om tegenonderzoek alleen kan worden gedaan binnen twee weken na kennisgeving (op straffe van niet-ontvankelijkheid?) en uitsluitend wanneer deze vergezeld gaat van een opgave van de redenen voor het verzoek en van een naam van de aan te wijzen deskundige. Moet het antwoord van de minister nu zo worden verstaan dat de bepaling niet zo strikt moet worden gelezen? Kan, anders gezegd, een verzoek ook inhoudelijk worden gewogen indien wordt volstaan met het aangeven van 'enige indicatie over de twijfel aan het uitgevoerde deskundigenonderzoek en van de noodzaak van een tegenonderzoek' en zonder dat al meteen een naam van een beoogde contra-expert wordt gegeven? Is de in de memorie van antwoord op dit punt gesuggereerde reukelijkheid ook denkbaar in andere situaties, bijvoorbeeld bij een wisseling van raadsman?

Verhouding NRGD tot LRGD

Per e-mailbericht van 16 september 2008¹ bracht het bestuur van de stichting Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen (LRGD) mede naar aanleiding van de memorie van antwoord een viertal kwesties onder de aandacht van de leden van de vaste commissie voor Justitie die betrekking hebben op de verhouding tot het voorziene Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen (NRGD). Een afschrift van dit bericht heeft het bestuur van de stichting u doen toekomen. De leden van de **CDA**-fractie zijn benieuwd naar de reactie van de minister hierop.

In de memorie van antwoord schrijft de minister op p. 6 dat het de bedoeling is dat het op te zetten NRGD en het sinds juli 2007 bestaande, uit

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Inhoudelijke Ondersteuning onder griffienummer 142 407.

particulier initiatief voort gekomen LRGD naar verwachting in de toekomst naar elkaar toe zullen groeien waarbij van het NRGD een uniformerend en bundelend effect zal uitgaan. Moeten de leden van de **VVD**-fractie deze passage zó lezen dat het de bedoeling is dat het LRGD langzamerhand opgaat in het NRGD en dus verdwijnt?

Naamsverwarring tussen het reeds bestaande LRGD en het op te zetten NRGD lijkt, naar het oordeel van de leden van de VVD-fractie, onontkoombaar. Waarom heeft de minister ter voorkoming van verwarring niet gekozen voor een variant als RGDN (Register Gerechtelijk Deskundigen Nederland)? De minister ziet op het punt van naamsverwarring slechts problemen wanneer het LRGD zich begeeft op het gebied van het strafrecht (memorie van antwoord p. 7). Moeten wij deze passage zó lezen dat de minister een verbod uitspreekt voor de LRGD om deskundigen, zoals waarderingsdeskundigen, medici e.d., die een verzoek tot registratie aan het LRGD richten en die voldoen aan de door het LRGD gestelde kwaliteitseisen, te registreren met als motivering dat deze deskundigen mogelijksterwijs ook in strafzaken kunnen optreden?

Tenslotte

Is voorzien in een evaluatie van het functioneren van het register, zo vragen de leden van de **CDA**-fractie?

Evenals de overige leden van de vaste commissie voor Justitie van de Eerste Kamer hebben de leden van de **VVD**-fractie kopie ontvangen van de brief van 30 juli 2008 van de KNAW aan de minister¹. De leden van de VVD-fractie ontvangen graag een reactie van de minister op de punten die in deze brief worden aangesneden. Met name dient aandacht gegeven te worden aan de vrees die wordt uitgesproken dat er een zekere tweedeling zou kunnen ontstaan tussen de deskundigen die in het register zijn opgenomen – die niet formeel maar wel informeel een hogere status in strafzaken zouden krijgen – en de deskundigen die niet in het register zijn opgenomen. Daarbij speelt een rol hoe – en door wie – de criteria voor opneming in het register worden gehanteerd. Het ligt voor de hand hierbij een adviesrol toe te kennen aan een organisatie die in staat is deskundigheid van wetenschappelijke onderzoekers te beoordelen. Men zou daarbij kunnen denken aan de KNAW.

De leden van de commissie voor Justitie zien de reactie van de minister met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de commissie,
Van de Beeten

De griffier van de commissie,
Van Dooren

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Inhoudelijke Ondersteuning onder griffienummer 141 987.01.